

Plenaire 32

V L A A M S   P A R L E M E N T

Zitting 2006-2007

28 maart 2007

HANDELINGEN

PLENAIRE VERGADERING

MORGENVERGADERING

INHOUD

OPENING VAN DE VERGADERING	1
BERICHTEN VAN VERHINDERING	1
INGEKOMEN STUKKEN EN MEDEDELINGEN	1
ONTWERP VAN DECREET houdende instemming met de internationale conventie tegen het dopinggebruik in de sport, opgemaakt in Parijs op 19 oktober 2005, en de bijlagen I en II – 1048 (2006-2007) – Nrs. 1 en 2	
Algemene bespreking	1
Artikelsgewijze bespreking	5
ONTWERP VAN DECREET tot wijziging van het decreet van 7 mei 2004 betreffende de integrale jeugdhulp en van het decreet van 7 mei 2004 betreffende de rechtspositie van de minderjarige in de integrale jeugdhulp, wat het bestuurlijk beleid betreft, en tot bekrachtiging van sommige bepalingen van het besluit van de Vlaamse Regering van 31 maart 2006 betreffende het Departement Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, betreffende de inwerkingtreding van regelgeving tot oprichting van agentschappen in het beleidsdomein Welzijn, Volksgezondheid en Gezin en betreffende de wijziging van regelgeving met betrekking tot dat beleidsdomein – 1121 (2006-2007) – Nrs. 1 en 2	
Algemene bespreking	6
Artikelsgewijze bespreking	6
VOORSTEL VAN RESOLUTIE van de heer Koen Van den Heuvel, mevrouw Caroline Gennez en de heer Jan Peumans betreffende 'de sociale staat van Vlaanderen' – 890 (2005-2006) – Nrs. 1 tot 7	
Bespreking	6
VOORSTEL VAN RESOLUTIE van de heren Rudi Daems, Eloi Glorieux, Jef Tavernier en Jos Stassen en de dames Mieke Vogels en Vera Dua betreffende de verspreiding van asbest in het milieu – 1083 (2006-2007) – Nrs. 1 en 2	
Bespreking	6
VOORSTEL VAN RESOLUTIE van mevrouw Joke Schauvliege, de heer Patrick Lachaert, de dames Hilde Crevits en Anne Marie Hoebeke en de heren Bart Martens en Jos Bex betreffende de verspreiding van asbest in het milieu – 1078 (2006-2007) – Nrs. 1 tot 5	
VOORSTEL VAN RESOLUTIE van de heren Rudi Daems, Eloi Glorieux, Jef Tavernier en Jos Stassen en de dames Mieke Vogels en Vera Dua betreffende de verspreiding van asbest in het milieu – 1078 (2006-2007) – Nrs. 1 tot 5	
Bespreking	6
REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN	11
RECHTZETTING	
Vergadering 30 van 14 maart 2007	11

OPENING VAN DE VERGADERING

Voorzitter: mevrouw Marleen Vanderpoorten

– *De vergadering wordt geopend om 10.02 uur.*

De voorzitter: Dames en heren, de vergadering is geopend.

BERICHTEN VAN VERHINDERING

De voorzitter: Ik deel aan de vergadering mee dat er berichten van verhindering zijn ingekomen van de volgende leden:

Thieu Boutsen, Agnes Bruyninckx, Else De Wachter, Hugo Philtjens, Jul Van Aperen: gezondheidsredenen;

Louis Bril, Marc Cordeel, Jean-Marie Dedecker, Luc Van den Brande, Monica Van Kerrebroeck: buitenslands;

Jos Bex, Caroline Gennez, Bart Martens, Robert Voorhamme: ambtsverplichtingen.

INGEKOMEN STUKKEN EN MEDEDELINGEN

De voorzitter: Dames en heren, de lijst met ingekomen stukken en mededelingen werd op de banken rondgedeeld. (*Parl. St. VI. Parl. 2006-07, nr. 60/21*)

ONTWERP VAN DECREET houdende instemming met de internationale conventie tegen het dopinggebruik in de sport, opgemaakt in Parijs op 19 oktober 2005, en de bijlagen I en II – 1048 (2006-2007) – Nrs. 1 en 2

Algemene bespreking

De voorzitter: Dames en heren, de algemene bespreking is geopend.

De heer Van Nieuwenhuysen, verslaggever, heeft het woord.

De heer Luk Van Nieuwenhuysen: Mijnheer de minister, mevrouw de minister, collega's, op dit ogenblik is het enige wettelijke internationale instrument tegen

dopinggebruik in de sport, de overeenkomst ter bestrijding van doping van de Raad van Europa, die door dit land op 1 januari 2002 werd geratificeerd en in werking trad. Bij die overeenkomst zijn een veertigtal Europese landen betrokken. Van een mondiaal bereik is echter geen sprake.

De basis voor een mondiale aanpak werd gelegd naar aanleiding van de eerste wereldconferentie over doping in de sport in Lausanne, in 1999. In het verlengde daarvan werd in november 1999 het WADA, het wereldantidopingagentschap, opgericht, dat de promotie, coördinatie en waarneming op internationale basis van de strijd tegen doping in al zijn vormen als missie heeft. De Vlaamse overheid draagt daar jaarlijks overigens toe bij.

De Vlaamse Regering nam in 2003 de Verklaring van Kopenhagen tegen het gebruik van doping in de sport aan, die evenwel geen juridische afdwingbaarheid heeft. In 2005 werd op de 33e bijeenkomst van de algemene conferentie van de UNESCO de internationale conventie tegen doping in de sport goedgekeurd, die thans voorligt en die voor een wettelijk kader zorgt waarbinnen alle regeringen maatregelen kunnen nemen om doping uit de sport te bannen en die bijdraagt tot de harmonisering van de wereldwijde strijd tegen doping.

Voor het eerst zijn regeringen van over heel de wereld het eens geworden om het internationaal recht toe te passen in de strijd tegen doping. Die conventie is pas vorige maand in werking getreden. Zij maakt het mogelijk om 'de code' toe te passen en verplicht alle landen om maatregelen te nemen in overeenstemming met de principes ter zake. Die code heeft enerzijds tot doel om het basisrecht van iedere atleet te vrijwaren om deel te kunnen nemen aan sport die vrij is van doping. Anderzijds streeft de code naar harmonisering van de dopingbestrijding. Wat betreft de vier bijkomende internationale standaarden of normen die daartoe werden uitgewerkt en die de technische en operationele vereisten voor efficiënte dopingcontroles vastleggen, verwijs ik naar het schriftelijke verslag.

Minister Anciaux heeft nog benadrukt dat de principes van de code en van het verdrag nu al, weliswaar in fases, zoveel als juridisch mogelijk in de interne regelgeving worden ingebouwd. Bovendien zal eerlang een volledig nieuw decreet betreffende medisch verantwoord sporten worden ingediend, waarmee alle interne regelgeving in overeenstemming zou moeten zijn met de WADA-code en de UNESCO-conventie tegen dopinggebruik in de sport.

Alle commissieleden die het woord hebben genomen, stonden positief tegenover de conventie. Het Vlaams Belang steunt een krachtige aanpak in het antidopingbeleid, zowel binnen als buiten de sport. De heer Strackx maakte weliswaar enkele opmerkingen over onder meer

de betrouwbaarheid van de dopingtests, het probleem van de valspositieve en valsnegatieve resultaten. Hij had ook wat bedenkingen bij de handelwijze van het WADA en de dubbele moraal van diegenen die enerzijds multolerantie voorstaan inzake doping in de sport, maar anderzijds een gedoogbeleid propageren in de samenleving.

De heer Rogiers was van oordeel dat de overheid alle mogelijke inspanningen moet leveren, maar dat de sportwereld mee geresponsabiliseerd moet worden in de strijd tegen dopinggebruik. Mevrouw Poleyn onderstreepte dat het echte debat over het Vlaamse antidopingbeleid zal worden gevoerd bij de aanpassing van het decreet inzake medisch verantwoorde sportbeoefening, waarvan daarnet al sprake was. Mevrouw Hoebeke stelde dat de VLD vooral wil zien dat sport ook echt sportief kan verlopen, met gelijke kansen op elk niveau. De verdienste van deze conventie ligt volgens haar in het feit dat ze een kader schetst en de principes uittekent voor internationale samenwerking in de strijd tegen dopinggebruik.

Het ontwerp van decreet werd unaniem goedgekeurd door de twaalf aanwezige commissieleden.

De voorzitter: Mevrouw Poleyn, verslaggever, verwijst naar het schriftelijke verslag.

De heer Strackx heeft het woord.

De heer Felix Strackx: Mevrouw de voorzitter, mevrouw en mijnheer de minister, collega's, als pleitbezorger van een drugsvrije en dopingvrije samenleving zal het Vlaams Belang deze internationale conventie tegen het dopinggebruik in de sport goedkeuren. Inderdaad, drugs en doping hangen nauw samen. Weliswaar zijn alle dopingproducten geen drugs, maar alle drugs staan wel op de dopinglijst.

Het is goed dat ook de minister van Welzijn bij deze bespreking aanwezig is. Ik kom daar dadelijk nog op terug, mevrouw de minister, maar ik wens eerst even in te gaan op de actualiteit. Mijnheer de minister, collega's, als we doping efficiënt willen bestrijden, is het uiteraard belangrijk dat er geen of toch zo weinig mogelijk dopingzondaars door de mazen van het net glippen. Maar het is ook van belang dat er geen onschuldigen of mensen die te goeder trouw zijn, ten onrechte worden gestraft. Het probleem is dat veel dopingproducten ook medicijnen zijn of dat veel medicijnen ook kunnen worden misbruikt als dopingproduct. Nu is er wel een toestemming wegens therapeutische noodzaak voorzien, maar die procedure is eigenlijk voor de modale sporter veel te omslachtig. Al was het alleen al omdat die drie weken voor de sportmanifestatie moet worden aangevraagd.

De topsporters maken er dan weer gretig gebruik van. Zo zijn er al 453 Vlaamse topsporters die de toestemming hebben om een verboden product te gebruiken.

De voorzitter: Minister Anciaux heeft het woord.

Minister Bert Anciaux: Mijnheer Strackx, als u gisteren de krant leest, moet u vandaag ook de krant lezen. U moet zich niet alleen baseren op de krant van gisteren.

De heer Felix Strackx: Liefst één op vijf Vlaamse profrenners en eliterenners zonder contract rijdt rond met een dergelijk attest, meestal voor een medicament tegen astma. Mijnheer de minister, dat lijkt me een onwaarschijnlijk hoog aantal. Ook al zegt de commissie die hierover moet oordelen dat de redenen die ervoor worden aangehaald legitiem zijn.

Ik wou het echter vooral hebben over de modale sporter. De modale sporter, die toch een beetje aan zijn lot wordt overgelaten. Er is wel de dopinglijn, en op zich lijkt me dat een goed informatiekanaal, maar het is toch ook niet allemaal even consequent wat daar op staat. Ik ben gisteravond nog eens op de dopinglijn gaan kijken. Ik las daar het volgende over deze toestemming wegens therapeutische noodzaak: "Voor de sporters die niet tot de elitegroep behoren, raden wij enkel die sporters die een behoorlijk grote kans maken op dopingcontrole aan om een aanvraag in te dienen. Zij kunnen trouwens, in tegenstelling tot de sporters die tot de elitegroep behoren, steeds een retroactieve aanvraag indienen. Wie heeft minder kans op een dopingcontrole en voor wie lijkt een aanvraag wegens therapeutische noodzaak ons niet echt aangewezen?"

Dan volgt er een opsomming: "Minderjarigen, sporters die aan sporten deelnemen die weinig of niet worden gecontroleerd (zie de lijst van de dopingstatistieken), sporters die hun sport voornamelijk recreatief beoefenen, sporters die hun sport op een lager competitief niveau beoefenen." En dan komt het, mijnheer de minister: "Weet wel dat een weigering na een retroactieve aanvraag aanleiding geeft tot een disciplinair dossier."

Wat is het nu? U raadt bepaalde sporters af om een aanvraag in te dienen omdat ze maar weinig kans lopen om te worden gecontroleerd, maar als ze toch tegen de lamp lopen, zijn ze wel zelf verantwoordelijk. Dit lijkt me toch behoorlijk dubbelzinnig en verre van consequent. U raadt mensen aan om zich niet te veel aan te trekken van het Dopingdecreet, maar ze zijn wel zelf verantwoordelijk. Als ze retroactief een aanvraag indienen die wordt geweigerd, dan zitten ze met een disciplinair dossier. Ik zou toch willen, mijnheer de minister, dat u deze passus op de website van de dopinglijn zou herbekijken want dit geeft aanleiding tot zeer grote rechtsonzekerheid bij bepaalde sporters.

Wie moet zich aangesproken voelen en wie niet? Wat is een lager competitief niveau? Is dat derde nationale? Is vierdeklassevoetbal een lager competitief niveau? Als u zoiets zegt, dan moet duidelijk zijn vanaf welk

niveau er niet zal worden gecontroleerd. U zegt ook niet dat sommige sporten niet worden gecontroleerd. U zegt dat men op de lijst van de dopingstatistieken kan kijken en als de kans op controle niet al te groot is, dan moet het niet zo nauw worden genomen. Dat is niet duidelijk en mensen hebben nochtans nood aan duidelijkheid.

Voor de rest is de webstek van de dopinglijst overzichtelijk en wordt alles goed uitgelegd. Het is een goed initiatief, maar ik stel me de vraag wie die dopinglijst kent. Welke sporter heeft de reflex om eerst naar de lijst met verboden producten te gaan kijken vooraleer hij een medicament gebruikt? U zult zeggen dat het de taak is van de artsen die de medicamenten voorschrijven, maar er zijn heel wat mensen die, jammer genoeg en tegen elk medisch advies in, aan zelfmedicatie doen. Ik heb niet de indruk dat die de reflex hebben om eerst naar de dopinglijst te surfen en te kijken welke producten op de verboden lijst staan.

In artikel 7 van het decreet op de medisch verantwoorde sportbeoefening staat al sinds 1991 dat sportverenigingen hun leden minstens jaarlijks op de hoogte moeten brengen van de draagwijdte van het decreet en van het bestaan van de dopinglijst. Mijnheer de minister, vergeet het maar! Van alle sportverenigingen waarvan mijn kinderen lid zijn of zijn geweest sinds 1991 – en dat zijn er heel wat – heeft er nooit één enkele ook maar met een woord over het decreet of de dopinglijst gerept. Mijn kinderen hebben geen folder meegekregen, zelfs geen fotokopietje, helemaal niks! Het is duidelijk dat sportverenigingen het decreet systematisch aan hun laars lappen. Het zou goed zijn om hen daar nog eens uitdrukkelijk op te wijzen.

Ik blijf herhalen dat de beste werkwijze zou zijn op het geneesmiddel zelf een vermelding of symbool aan te brengen waarmee duidelijk wordt dat dit middel op de dopinglijst staat.

Aangezien deze dopinglijst voor de hele wereld geldt, kan het voor multinationale farmaceutische bedrijven geen probleem zijn om een symbool op de medicamenten aan te brengen. Zo zal iedereen weten of het product al dan niet op de dopinglijst staat en kan men achteraf niet langer beweren dat men iets heeft genomen waarvan men niet wist dat het op de lijst staat. Ik stel dus voor dat de minister ter zake een initiatief neemt.

Mijnheer de minister, collega's, het decreet over de medisch verantwoorde sportbeoefening is een krachtig wapen om de doping in de sport aan te pakken. Ons decreet gaat trouwens een stap verder dan de internationale conventie waarover we vandaag stemmen. Medisch verantwoord of gezond sporten, waarom zou alleen sporten op een gezonde, medisch verantwoorde manier moeten gebeuren? Het doet me daarom plezier dat ook de minister van Welzijn hier aanwezig is. Waarom is er

bijvoorbeeld geen decreet op medisch verantwoord ontspannen, of een decreet op gezond uitgaan? Mag dat dan wél op een medisch onverantwoorde manier?

Als beleidsmakers is het ons aller taak ervoor te zorgen dat de bevolking zo gezond mogelijk leeft, sport, werkt en zich ontspant. Wat de sportbeoefening betreft staan we al heel ver, maar op andere vlakken – zeker op het vlak van de gezonde, drugsvrije ontspanning – is er nog veel werk aan de winkel. Ik wil dan ook tot besluit van deze tussenkomst ieder van u en in het bijzonder de ministers van Welzijn en Sport oproepen om inzake drugsbestrijding dezelfde vastberaden en ondubbelzinnige houding aan te nemen als vandaag met de dopingbestrijding gebeurt. (*Applaus bij het Vlaams Belang*)

De voorzitter: Minister Anciaux heeft het woord.

Minister Bert Anciaux: Mevrouw de voorzitter, collega's, het ontwerp van decreet houdende instemming met de internationale conventie tegen het dopinggebruik in de sport, opgemaakt in Parijs op 19 oktober 2005, werd op 8 februari na bespreking in de commissie unaniem goedgekeurd. Na mijn uiteenzetting in de commissie stelde ik reeds dat vandaag doping een van de grootste bedreigingen voor de sport vormt. Het is nefast voor de sporter, tegen de fair play en vervalst de resultaten van wedstrijden en competities. Het veroorzaakt onherstelbare schade aan de sport.

Met als uitgangspunt mijn beleidsnota Sport wens ik als lid van de regering niet besluiteloos toe te kijken en de zaken op hun beloop te laten. Daarom wil ik mijn beleid met betrekking tot dopingbestrijding in Vlaanderen verder op een lijn brengen met de aanpak van het Wereldantidopingagentschap, de Raad van Europa en de UNESCO. Dopingbestrijding is immers ook een internationale aangelegenheid. Het vergt een geharmoniseerde aanpak tussen staten en internationale sportfederaties.

Tot vandaag is de overeenkomst ter bestrijding van doping van de Raad van Europa het enige wettelijke internationale instrument tegen dopinggebruik. De verslaggever heeft dat al gezegd. In de praktijk geldt die overeenkomst niet overal, want slechts een veertigtal landen is lid van de Raad van Europa. Daarom stelt de olympische beweging een mondiale aanpak van het probleem voor. Aan de basis daarvan ligt de eerste wereldconferentie over dopinggebruik in de sport, die in 1999 in Lausanne doorging. Het belangrijkste besluit van die conferentie is de erkenning van de nood aan een onafhankelijk dopingorgaanisme.

Dat orgaanisme is het Wereldantidopingagentschap of het WADA. Het is opgericht op 10 november 1999, als een foundation, volgens het Zwitsers recht. Het WADA heeft tot taak te zorgen voor de promotie, de

coördinatie en de waarneming van de strijd tegen doping in al zijn vormen op internationaal vlak. De Vlaamse Gemeenschap en ik hebben actief bijgedragen aan de oprichting van dat agentschap.

Het agentschap is paritair samengesteld, bestaande uit afgevaardigden van de olympische beweging en de publieke overheden. De financiering van het agentschap gebeurt gemeenschappelijk. Ook de Vlaamse Gemeenschap draagt hier haar steentje toe bij. Jaarlijks wordt vanuit de begroting Medisch Verantwoord Sporten een bedrag gestort van ongeveer 70.000 euro aan dit WADA.

In 2003 werd door de Vlaamse Regering de Verklaring van Kopenhagen tegen het gebruik van doping in de sport aangenomen. Deze verklaring had tot doel het WADA en zijn werkingsinstrument te ondersteunen, met name de WADA-code. Het is echter enkel een politieke en morele overeenkomst ter ondersteuning van het WADA en is zeker niet juridisch afdwingbaar. Daarom werd internationaal opgeroepen tot een gezamenlijke aanpak op het vlak van onderwijs, informatie, onderzoek, controles en sancties met betrekking tot doping. Als gevolg hiervan werd tijdens de 33^e bijeenkomst van de algemene conferentie van de UNESCO op 19 oktober 2005 de internationale conventie tegen doping in de sport unaniem goedgekeurd.

Deze conventie heeft belangrijke gevolgen voor de sport en vormt het antwoord van de publieke overheden op de talrijke oproepen van de internationale gemeenschap en de olympische beweging. De conventie zorgt voor een wettelijk kader waarbinnen alle regeringen maatregelen kunnen nemen om de doping uit de sport te bannen en verder een bijdrage te kunnen leveren aan de harmonisering van de strijd tegen doping wereldwijd. Voor het eerst zijn regeringen van over de hele wereld het eens geworden om het internationale recht toe te passen in de strijd tegen doping. Ik wil bijzondere aandacht vestigen op het feit dat deze conventie nog maar pas in werking is getreden, namelijk op 1 februari 2007, aangezien ze werd aanvaard door meer dan dertig leden, wat een noodzakelijke voorwaarde is voor de inwerkingtreding van de conventie.

Enige toelichting bij deze UNESCO-conventie is vereist. De conventie werd zodanig opgesteld dat ze het mogelijk maakt om de code toe te passen en ze verplicht alle landen om maatregelen te nemen in overeenstemming met de principes hieromtrent. De code heeft enerzijds tot doel de bescherming van het basisrecht van de atleet om deel te nemen aan een sport die vrij is van doping. Ze wil bijgevolg de gezondheid, de rechtvaardigheid en de gelijkheid van alle sporters in de hele wereld waarborgen. Anderzijds streeft de code naar harmonisatie van de dopingbestrijding. In dit opzicht werden bijkomend vier internationale standaarden of normen uitgewerkt waarin de technische en operationele vereisten voor efficiënte

dopingcontrole werden vastgelegd. Dat zijn: de internationale dopinglijst van het WADA, de normen van het verlenen van een toestemming wegens therapeutische noodzaak, de standaarden voor de dopinglaboratoria en de dopingcontroles.

De eerste twee standaarden, met name de dopinglijst en de toestemming wegens therapeutische noodzaak, maken integraal deel uit van de conventie omdat ze bindende voorwaarden opleggen aan de staten en de sportwereld. Ze zijn dus essentieel voor een internationale harmonisering van de strijd tegen doping in de sport. Het WADA zal elk jaar een nieuwe internationale lijst van verboden stoffen opstellen. Elk jaar kan die lijst ook aangepast worden. Het is dus niet zo evident om het op elke medische verpakking te melden, maar ik vind het wel een goed idee, alleen is het mijn bevoegdheid niet. Ik zal er zeker een brief over schrijven naar de bevoegde minister. Deze lijst wijzigt dus regelmatig omdat steeds nieuwe stoffen worden ontdekt en nieuwe methodes worden ontwikkeld.

De standaard betreffende de toestemming wegens therapeutische noodzaak biedt de sporter de mogelijkheid om zich voor legitieme medische doeleinden en onder strikte voorwaarden geneesmiddelen te laten voorschrijven die ook voorkomen op de dopinglijst. Elke wijziging van die standaarden kan snel in de bijlage van de conventie worden aangepast, hetzij na de goedkeuring van de Conferentie der partijen die toezien op de implementatie ervan, hetzij via een schriftelijke procedure.

De Conferentie van partijen is het beslissende orgaan van de conventie en is samengesteld uit lidstaten die de conventie al ratificeerden. De eerste vergadering van dit orgaan vond plaats begin februari laatstleden op de hoofdzetel van de UNESCO in Parijs. Tijdens deze eerste vergadering werd overgegaan tot de verkiezing van het bureau, met een voorzitter en vier vicevoorzitters en tot goedkeuring van de procedurevoorschriften. Verdere agendapunten waren onder meer het beheer van een financieel fonds en het goedkeuren van de meest recente internationale standaard, namelijk de dopinglijst 2007 van het WADA. Vertegenwoordigers van het WADA en de opvolgingsgroep Doping van de Raad van Europa speelden een adviserende rol in deze eerste vergadering van de Conferentie van partijen.

Een aantal bepalingen van de conventie voorzien in de financiering van initiatieven door de UNESCO. Zo werd op basis van artikel 17 van de conventie een fonds voor het bannen van doping in de sport ingesteld. Dit fonds is samengesteld uit bijdragen, giften of legaten afkomstig van lidstaten en privéorganisaties en kan worden gebruikt om de werkingskosten van de conventie te dekken.

Op dit ogenblik beschikken we over een fonds van ongeveer 300.000 dollar.

Ik wens te benadrukken dat de principes van de code en van dit verdrag nu al, weliswaar gefaseerd, zo veel als juridisch mogelijk in de interne regelgeving werden ingebouwd. De internationale dopinglijst van WADA is nu al overgenomen in de regelgeving via een uitvoeringsbesluit. Ook de bepalingen aangaande toestemming wegens therapeutische noodzaak zijn van kracht en werden ingebouwd in het besluit van de Vlaamse Regering van 16 december 2005, houdende uitvoering van het huidige decreet medisch verantwoord sporten van 27 maart 1991.

Ik wil toch even ingaan op het aspect van toestemming wegens therapeutische noodzaak. Ik ben het ermee eens dat onschuldigen niet gestraft moeten worden, maar de toestemming wegens therapeutische noodzaak is voor iedereen toegankelijk. Het is niet zo dat het alleen topsporters zijn die op dit ogenblik aanvragen indienen. Van het totale aantal aanvragen is 25 procent van elitesporters afkomstig, dus 75 procent komt van niet-elitesporters. Dat schetst toch een ander beeld dan wat gisteren in de krant is verschenen.

Ik heb me daarover laten inlichten, want ik ben geen specialist, maar weet u hoeveel procent van de bevolking op dit ogenblik aan astma lijdt? Dat is 10 procent, en het is in fors stijgende lijn. Op zich is het dan niet verwonderlijk dat minstens 10 procent van de topsporters astmalijder is. Het is zelfs zo dat het percentage astmalijders binnen topsport door alle specialisten veel hoger wordt geacht, omdat het hier over inspanningsastma gaat. Ik ga het niet medisch uitleggen, want ik ben daar absoluut niet voor geschikt, maar het komt erop neer dat een topsporter veel meer zuurstof verwerkt dan een ander persoon en daardoor veel meer in aanmerking komt om inspanningsastma te krijgen.

Als we het aantal topsporters bekijken dat op dit ogenblik een uitzondering heeft gekregen – een 120-tal –, ligt dat zeker niet hoger dan 10 procent. Het is eigenlijk verwonderlijk laag, als we dat vergelijken met de lijsten in het buitenland.

De eerste keer dat ik dat hoorde, geloofde ik er ook geen snars van en dacht ik dat het een fantastische manier was om toch dopingproducten te nemen, want men gaat naar een huisarts en laat een medicament voorschrijven. Maar dat is niet meer het geval. Er zijn internationale standaarden en er is een controle-instituut. Het feit dat men nu op voorhand toestemming moet bekomen en men niet meer via de huisarts kan gaan, maar alles door specialisten wordt gecontroleerd, waarborgt dat het hier niet over misbruiken gaat.

Mijnheer Strackx, u hebt gelijk dat duidelijkheid zo veel mogelijk gewenst is. Niet alle wettelijke regels zijn door iedereen gekend. U weet ook dat we allemaal geacht worden om alle wettelijke reglementen en regels te kennen die verschenen zijn in het Belgisch Staatsblad. Laat me ervan uitgaan dat het een verplichting is, maar niet noodzakelijk de praktijk is voor iedereen.

De dopinglijst wordt blijkbaar toch vrij uitgebreid geconsulteerd. Daar zijn cijfers over, maar het is juist dat de communicatie daarover nog beter kan. Eens de grondige wijziging aan het decreet ook goedgekeurd is door het parlement – en dat gebeurt normalerwijs nog in het voorjaar – zal ik ook een grote campagne opzetten naar de sportclubs, om meer informatie te geven over het decreet.

Het nieuwe ontwerp van decreet medisch verantwoord sporten zal worden ingediend bij het Vlaams Parlement. Het advies van de Raad van State hebben we op 20 februari ontvangen. We zijn de laatste gegevens aan het verwerken en de tekst zal voor definitieve goedkeuring worden voorgelegd aan de regering, waarna die voor bespreking wordt ingediend in het Vlaams Parlement.

Dit nieuwe decreet vormt het sluitstuk van de gefaseerde aanpak, waarna alle interne regelgeving volledig in overeenstemming zal zijn met de WADA-code en de UNESCO-conventie tegen het dopinggebruik in de sport.

Maar ik wil verder gaan. U weet dat we niet alleen een antidopingbeleid – waar vandaag de nadruk op ligt – voeren, maar ook een medisch verantwoord sportenbeleid moeten ontwikkelen. Ik zal daar initiatieven voor nemen. U weet ook dat ik het decreet wil verruimen tot ethisch verantwoord sporten. We zullen daarover in de loop van het jaar nog voorstellen aan het parlement voorleggen.

Mag ik alle leden van de plenaire vergadering met aandrang verzoeken deze conventie goed te keuren zodat we in Vlaanderen opnieuw een leidinggevende rol in het antidopingbeleid kunnen opnemen en zelfs nog verder kunnen gaan dan wat vandaag internationaal de regel is. (*Applaus*)

De voorzitter: Vraagt nog iemand het woord? (*Neen*)

De algemene bespreking is gesloten.

Artikelsgewijze bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de artikelsgewijze bespreking van het ontwerp van decreet. (Zie *Parl. St.* VI. Parl. 2006-07, nr. 1048/1).

– *De artikelen 1 tot en met 3 worden zonder opmerkingen aangenomen.*

De artikelsgewijze bespreking is gesloten.

We zullen om 16 uur de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet houden.

ONTWERP VAN DECREET tot wijziging van het decreet van 7 mei 2004 betreffende de integrale jeugdhulp en van het decreet van 7 mei 2004 betreffende de rechtspositie van de minderjarige in de integrale jeugdhulp, wat het bestuurlijk beleid betreft, en tot bekrachtiging van sommige bepalingen van het besluit van de Vlaamse Regering van 31 maart 2006 betreffende het Departement Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, betreffende de inwerkingtreding van regelgeving tot oprichting van agentschappen in het beleidsdomein Welzijn, Volksgezondheid en Gezin en betreffende de wijziging van regelgeving met betrekking tot dat beleidsdomein
– 1121 (2006-2007) – Nrs. 1 en 2

Algemene bespreking

De voorzitter: Dames en heren, de algemene bespreking is geopend.

De heer Dehaene, verslaggever, verwijst naar het schriftelijk verslag.

Vraagt nog iemand het woord? (*Neen*)

De algemene bespreking is gesloten.

Artikelsgewijze bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de artikelsgewijze bespreking van het ontwerp van decreet. (Zie *Parl. St.* VI. Parl. 2006-07, nr. 1121/1).

– *De artikelen 1 tot en met 6 worden zonder opmerkingen aangenomen.*

De artikelsgewijze bespreking is gesloten.

We zullen om 16 uur de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet houden.

VOORSTEL VAN RESOLUTIE van de heer Koen Van den Heuvel, mevrouw Caroline Gennez en de heer Jan Peumans betreffende 'de sociale staat van Vlaanderen'
– 890 (2005-2006) – Nrs. 1 tot 7

Bespreking

De voorzitter: De door de commissie aangenomen tekst wordt als basis voor de bespreking genomen.

De bespreking is geopend.

De heer Van Rompuy, verslaggever, verwijst naar het schriftelijk verslag.

Vraagt nog iemand het woord? (*Neen*)

De bespreking is gesloten.

We zullen om 16 uur de hoofdelijke stemming over het voorstel van resolutie houden.

VOORSTEL VAN RESOLUTIE van de heren Rudi Daems, Eloi Glorieux, Jef Tavernier en Jos Stassen en de dames Mieke Vogels en Vera Dua betreffende de verspreiding van asbest in het milieu
– 1083 (2006-2007) – Nrs. 1 en 2

Bespreking

De voorzitter: Dames en heren, dit voorstel van resolutie werd door de commissie verworpen.

Bij brief van 20 maart 2007 heeft de heer Daems verzocht het op de agenda van de plenaire vergadering te plaatsen.

Ik stel voor één gezamenlijke bespreking te houden over het voorstel van resolutie van de heren Rudi Daems, Eloi Glorieux, Jef Tavernier en Jos Stassen en de dames Mieke Vogels en Vera Dua en het voorstel van resolutie van mevrouw Joke Schauvliege, de heer Patrick Lachaert, de dames Hilde Crevits en Anne Marie Hoebeke en de heren Bart Martens en Jos Bex betreffende de verspreiding van asbest in het milieu.

Is het Parlement het hiermee eens? (*Instemming*)

VOORSTEL VAN RESOLUTIE van mevrouw Joke Schauvliege, de heer Patrick Lachaert, de dames Hilde Crevits en Anne Marie Hoebeke en de heren Bart Martens en Jos Bex betreffende de verspreiding van asbest in het milieu
– 1078 (2006-2007) – Nrs. 1 tot 5

VOORSTEL VAN RESOLUTIE van de heren Rudi Daems, Eloi Glorieux, Jef Tavernier en Jos Stassen en de dames Mieke Vogels en Vera Dua betreffende de verspreiding van asbest in het milieu
– 1078 (2006-2007) – Nrs. 1 tot 5

Bespreking

De voorzitter: Dames en heren, de bespreking is geopend.

De heer Callens, verslaggever, verwijst naar het schriftelijk verslag.

Mevrouw Van den Eynde heeft het woord.

Mevrouw Marleen Van den Eynde: Mevrouw de voorzitter, is de minister niet aanwezig?

De voorzitter: Het gaat om een voorstel van resolutie, dus is dat niet echt noodzakelijk. Daarenboven is de Vlaamse Regering vertegenwoordigd door minister Vervotte.

Mevrouw Marleen Van den Eynde: Mevrouw de voorzitter, mevrouw de minister, collega's, laat me beginnen met te stellen dat het Vlaams Belang zeer tevreden is dat de asbestproblematiek door de commissie Leefmilieu zeer uitvoerig met de nodige hoorzittingen en een plaatsbezoek behandeld werd. De problematiek werd door de commissie zeer rationeel benaderd zonder doemscenario's of hypes te creëren over de mogelijke gevolgen voor de toekomst. Het werd een sereen debat, waarbij iedereen zich bewust is van het leed dat asbest mogelijk binnen enkele jaren zal veroorzaken. Het werd ook een overtuigend debat, waaruit bleek dat bijkomende maatregelen van de overheid absoluut noodzakelijk zijn.

De minister heeft onlangs een zeer uitgebreid asbestactieplan uitgewerkt, waarin hij 23 actiepunten naar voren schuift. Daarbij moeten vooral de burgers worden geïnformeerd, de gemeenten ondersteund en – niet het minst – het risico op contact met asbest worden beperkt.

Ik had in de commissie mijn bezorgdheid geuit over de informatiedoorstroming. Hoewel er ondertussen een duidelijke brochure is, blijf ik van mening dat een aantal doelgroepen niet worden bereikt. Brochures leiden niet altijd tot de sensibilisering van de juiste doelgroep. Ik heb begrepen dat de minister geen voorstander is van een televisiespotje vanwege de overheid over asbesthoudende producten. Misschien zou hij toch nog eens in overweging kunnen nemen of, onder meer in het kader van een andere afvalproblematiek, bijvoorbeeld bij een sorteerbodschap, het asbesthoudend afval niet zou kunnen worden gevisualiseerd. Dat zal ongetwijfeld burgers bereiken die mogelijk niet worden bereikt via brochures.

Naast het actieplan van de minister heeft de commissie voor Leefmilieu zich tijdens verscheidene vergaderingen eveneens verdiept in de asbestproblematiek. Het voorstel van resolutie dat de leden van de meerderheid vandaag ter stemming voorleggen, toont dit aan. Het Vlaams Belang kan dit voorstel in grote lijnen steunen. Hoewel de asbestproblematiek onder de bevoegdheid van zowel de Vlaamse als de federale regering valt, doet het voorstel vooral belangrijke aanbevelingen aan de federale regering. Onder meer het oprichten van een asbestfonds voor slachtoffers van blootstelling aan omgevingsasbest en slachtoffers van asbest als oorzaak van beroepsziekte, is een belangrijke aanbeveling, waar de federale regering dringend werk van moet maken.

Toch meen ik dat er hier en daar nog aanvullingen nodig zijn. Ik heb in de commissie voor Leefmilieu een drietal amendementen ingediend om het voorstel van resolutie

te vervolledigen en mogelijk nog krachtiger te maken, door eveneens alertheid te vragen voor asbestvervangende producten. Wij zullen deze amendementen deze namiddag dan ook opnieuw ter stemming voorleggen. Mevrouw Schauvliege, door in de resolutietekst de nodige aandacht te schenken aan de mogelijke gevaren van asbestvervangende producten, wordt het voorstel vollediger en mogelijk nog belangrijker. Nog eens een bijkomende resolutie maken over de gevaren van en de voorzorgsmaatregelen met betrekking tot asbestvervangende producten, lijkt me slecht parlementair werk. Vandaar mijn voorstel om door middel van een amendement mee de vraag aan de federale regering te richten om die asbestvervangende producten met de nodige voorzorgen te behandelen, en ook een uitgebreid productenonderzoek te voeren naar deze producten.

Tot slot kan ik alleen maar hopen dat, door middel van dit voorstel van resolutie, net als door het ondertussen uitgewerkte actieplan asbest van minister Peeters, de Vlaamse overheid de gevolgen van asbestverontreiniging en de daarmee gepaard gaande besmetting in de toekomst in grote mate kan vermijden. De signalen aan de federale overheid zijn zeer omvangrijk, maar ook zeer belangrijk. Ik durf dan ook te hopen, geachte leden, dat uw federale collega's deze problematiek even ernstig zullen nemen en daadwerkelijk kortelings tot initiatieven met betrekking tot deze asbestproblematiek zullen overgaan. *(Applaus bij het Vlaams Belang)*

De voorzitter: Mevrouw Schauvliege heeft het woord.

Mevrouw Joke Schauvliege: Mevrouw de voorzitter, mevrouw de minister, geachte leden, mevrouw Van den Eynde, ik volg u wanneer u zegt dat we inderdaad steeds meer worden geconfronteerd met de gevolgen voor onze gezondheid van milieuverontreiniging in onze leefomgeving. Al te vaak springt iedereen op dat onderwerp naar aanleiding van persartikelen over een of ander wetenschappelijk onderzoek. Dan zegt iedereen dat er dringend iets moet gebeuren. We hebben dat onlangs meegemaakt naar aanleiding van berichten over de straling van gsm's en gsm-masten. Daar bestaat eigenlijk nog geen volledige duidelijkheid over. Minister Vervotte heeft daar heel terecht op gereageerd door voorzorgsmaatregelen te nemen.

Met dit dossier is er echter sprake van een heel andere situatie. Het verschil is dat wetenschappelijk onderzoek unaniem bevestigt dat asbest gevaarlijk is, dat het longkanker veroorzaakt. Het was dus dringend nodig om initiatieven te nemen. Onderzoeksjournalisten hebben een reeks gepubliceerd in het tijdschrift Knack. Ze wezen erop dat in Vlaanderen heel wat mogelijke maatregelen nog altijd niet zijn genomen.

We hebben deze problematiek in de commissie grondig besproken op vraag van de Groen!-fractie, ere wie ere toekomt. We hebben ons in dit onderwerp verdiept met heel wat hoorzittingen. Vanuit onze fractie heb ik samen

met mevrouw Crevits een enquête ondernomen bij 75 Vlaamse gemeenten over de inzameling van asbest in containerparken. Hoe gebeurt dit in praktijk? Gebeurt het op een veilige manier? Er zijn tal van parlementaire vragen gesteld. Ik heb zelf schriftelijke vragen gesteld over de aanwezigheid van asbest in schoolgebouwen, overheidsgebouwen, tunnels, wegen enzovoort. De commissie is zelfs op bezoek geweest bij de firma Eternit, de enige overblijvende asbestproducent in ons land. Uit dit alles is de voorliggende resolutie gegroeid.

Ik licht kort de uitgangspunten van de resolutie toe. Het wordt niet meer betwist dat asbest schadelijk is en longkanker kan veroorzaken. Het is heel lang gebruikt in allerlei toepassingen in de bouw: vloertegels, gevel- en dakleien, regenpijpen, isolatieplaten, noem maar op. Die komen in veel gebouwen voor. Asbest is niet gevaarlijk als het is vastgemaakt, zolang het niet wordt bewerkt met een hogedrukreiniger of door kappen en boren.

Volgens OVAM zou er in Vlaanderen in totaal 3 miljoen ton asbesthoudend materiaal aanwezig zijn. Daarvan zou jaarlijks 50 tot 60.000 ton vrijkomen bij sloopwerken of werken in de bouw. De gezondheidsrisico's zijn groot.

De bevoegde minister Peeters heeft ingezien dat ingrijpen noodzakelijk was. Tegelijk met het neerleggen van onze resolutie in het Vlaams Parlement, heeft hij zelf een actieplan voorgesteld op 24 januari. Hij heeft het voornemen om de burger intensief te informeren en de gemeenten beter te ondersteunen om het risico op contact met asbest te beperken. Minister Peeters gaat voor een globale en integrale aanpak, wat noodzakelijk is.

Mijnheer Daems, u hebt wel het initiatief genomen om in de commissie grondig op de problematiek in te gaan, maar ik stel vast dat er nooit een actieplan gekomen is toen Groen! verantwoordelijk was op dit departement. Minister Peeters heeft nu duidelijke stappen gezet.

De voorzitter: De heer Sannen heeft het woord.

De heer Ludo Sannen: Het verbaast me dat u zegt dat er nooit een actieplan is gekomen.

Mevrouw Joke Schauvliege: Ik bedoel een integraal globaal actieplan.

De heer Ludo Sannen: Ik denk dat er heel wat acties ondernomen zijn, waarschuwingen en informatie gegeven. Er zijn ook heel interessante brochures gemaakt om de mensen en de medewerkers van containerparken te waarschuwen voor het probleem.

Mevrouw Joke Schauvliege: Toch is er nooit één integraal globaal actieplan gekomen vanuit de regering.

De heer Ludo Sannen: What's in a name?

Mevrouw Joke Schauvliege: Dat is toch een belangrijk verschil, mijnheer Sannen. Ik richt me overigens niet tot

u, maar tot de partij Groen!, die om dringende maatregelen vraagt, terwijl ze zelf nooit een integrale globale aanpak in een actieplan heeft gegoten. Dat is de verdienste van minister Peeters: hij heeft alles samengebracht en de te nemen acties duidelijk omschreven in dit plan.

U zegt zelf dat brochures belangrijk zijn. Ik heb een geactualiseerde brochure bij. Ik heb de indruk, en daarin volg ik gedeeltelijk mevrouw Van den Eynde, dat de brochures niet altijd terechtkomen bij de mensen die ze zouden moeten krijgen. Daarom is staat in onze resolutie dat de stedenbouwkundige ambtenaar een persoon die een bouwvergunning vraagt of een oude woning wil verbouwen, er heel actief op wijst dat asbest in het gebouw aanwezig kan zijn. Wees voorzichtig en lees deze brochure grondig om de risico's te beperken.

Mevrouw Van den Eynde, ik denk dat dit een grote stap vooruit is en gedeeltelijk tegemoet komt aan uw bekommernissen. Spotjes op tv kunnen wel effect hebben, maar we weten dat dit relatief is en voor een beperkte periode. Mensen staan er niet altijd lang bij stil.

De gemeentebesturen vormen een ander aspect van de resolutie. Ik heb daarnet verwezen naar ons onderzoek over de containerparken, waarbij we gemerkt hebben dat de parkwachters niet altijd weten wat asbest is en hoe het te herkennen. Dat schommelt sterk. In sommige gemeenten is men goed opgeleid, in andere is men niet zo voorzichtig in het omgaan met die producten.

Daarom vragen we in het voorstel van resolutie dat de parkwachters actief worden opgeleid, bewust worden gemaakt van de gevaren van asbest en leren hoe ze met asbest kunnen omgaan. Minister Peeters heeft reeds een aantal stappen gezet. Hij kondigde aan dat de parkwachters zullen worden opgeleid.

De ondersteuning van gemeenten houdt ook in dat plekken met bodemvervuiling worden gesaneerd. In tal van gemeenten werden asbestdraailingen gebruikt voor onder meer het verharderen van opritten en wegen. Minister Peeters kondigde reeds aan dat hij 3,8 miljoen euro zal uittrekken voor het saneren van de bodemverontreiniging.

Heel belangrijk om te vermelden is dat we in het voorstel van resolutie ook vragen dat er een Vlaams meldpunt voor asbest wordt opgericht waar iedereen met vragen terecht kan en er de juiste informatie kan ontvangen.

We hebben het ook over het oriënterend bodemonderzoek. We merken immers dat bij een bodemonderzoek niet systematisch wordt gepeild naar de aanwezigheid van asbest. Nochtans is dat cruciaal.

Het voorstel van resolutie bevat ook een hoofdstukje over het onderwijs. Leerlingen in het technisch onderwijs en het beroepsonderwijs worden geconfronteerd

met de materialen, bijvoorbeeld bij dakwerken. Ook zij moeten in hun opleiding bewust worden gemaakt van de gevaren van het product.

Het voorstel bevat ook een internationaal luik. We zijn de heer Daems daarin gevolgd en hebben het internationale hoofdstuk in het voorstel van resolutie opgenomen. In de VS, Canada, Zuid-Amerika en Azië wordt asbest nog dagelijks op grote schaal geproduceerd en gebruikt. We moeten de stappen die we op Europees vlak gezet hebben, ook internationaal uitdragen. We moeten vanuit Vlaanderen hard aandringen op een internationaal verbod op het gebruik en de productie van asbest.

Heel kort vermeld ik nog dat we in het voorstel van resolutie ook een federaal luikje hebben opgenomen. We willen immers een aantal zaken vragen aan de federale regering, want niet alles valt onder de Vlaamse bevoegdheden. Zo moet er een bijsturing komen van de schuldvraag, de verjaring en dergelijke. Ik ga er nu niet verder op in. In de marge hiervan wil ik even reageren op de amendementen die mevrouw Van den Eynde daarnet opnieuw heeft ingediend. In het laatste amendement heeft zij het over een normering van en onderzoek naar de producten die asbest moeten vervangen.

Mevrouw Van den Eynde, ik wil u erop wijzen dat alles wat de productnormering betreft, federaal is, en dus moet er vooral op het federale niveau aandacht aan worden besteed. De Vlaamse Regering draagt op dat vlak weinig verantwoordelijkheid.

Mevrouw Marleen Van den Eynde: Mevrouw Schauvliege, uw voorstel van resolutie staat bol van de aanbevelingen aan de federale regering. Het kan dus niet moeilijk zijn om dit punt mee op te nemen in het hoofdstuk federale aanbevelingen. Mijn amendement dient ter vervollediging van die aanbevelingen.

Mevrouw Joke Schauvliege: Mevrouw Van den Eynde, onze aanbevelingen aan de federale overheid hebben specifiek betrekking op asbest zelf, op de verjaring, de schuldvraag en de erkenning als beroepsziekte. Een bijkomend gedachtestreepje dat betrekking heeft op asbestvervangende producten, is er absoluut niet op zijn plaats. Ik kan uw redenering volgen dat er misschien productnormering nodig is, maar misschien is dat meer iets voor een afzonderlijke resolutie op federaal niveau. Het lijkt me echt niet aangewezen om het toe te voegen aan ons punt 'ten 16e'.

Collega's, ik wil graag nog een tekstuele verduidelijking aanbrengen. In de voorliggende definitieve tekst staat onder ten 16e, het laatste gedachtestreepje, dat "asbest pas na vele jaren optreedt". Dat moet natuurlijk zijn dat "de negatieve gevolgen van asbest pas na vele jaren optreden". Ik zou willen vragen dat dit straks als tekstuele aanpassing aan de voltallige vergadering wordt voorgesteld. Het is geen inhoudelijke aanpassing, maar betreft het corrigeren van een fout geformuleerde zin.

Ik heb het belang van dit voorstel van resolutie voldoende benadrukt. Ik ben blij dat er een totale en integrale aanpak komt, dat alles in een actieplan is verenigd, en dat het voorstel van resolutie bijkomende vragen stelt aan de Vlaamse Regering om daar dringend werk van te maken. Vlaanderen was heel laat met een verbod op het gebruik van asbesthoudend materiaal. We moeten daar lessen uit trekken voor andere producten. We moeten sneller grondig wetenschappelijk onderzoek doen en daar voldoende aandacht aan besteden. Zo kunnen we tijdig uitmaken of een product of de toepassing ervan schadelijk is voor onze gezondheid. (*Applaus bij de meerderheid*)

De voorzitter: De heer Daems heeft het woord.

De heer Rudi Daems: Mevrouw de voorzitter, mevrouw de minister, collega's, de vorige regering had geen integraal actieplan. Er is wel veel gebeurd in de vorige legislatuur op het vlak van asbest. De onderzoeken naar de werken die vandaag in Kapelle-op-den-Bos en omgeving gebeuren, zijn gestart in 2002. Er zijn ook enkele asbestsoorten gesaneerd. De folder 'Asbest in en om het huis' is de eerste keer gepubliceerd in 2004. In 2008 moet elk gemeentelijk containerpark een ontvangstinstallatie hebben voor asbestcementen golfplaten. Dat stond in het uitvoeringsplan 2003-2007. In het vorige uitvoeringsplan van ex-minister Kelchtermans kwam het woord asbest niet voor. De vorige regering heeft dus een heel pak werk gedaan.

Ik wil even terugblikken op negen maanden werk in de commissie voor Leefmilieu over het asbestdossier. De aanleiding was een verzoek van onze fractie om een parlementaire onderzoekscommissie op te richten over de politieke en bedrijfsverantwoordelijkheid van de vervuiling van de leefomgeving met asbestvezels in Vlaanderen. In tegenstelling tot vijftien jaar geleden twijfelt vandaag niemand in ons land er nog aan: voor geen andere stof is het oorzakelijke verband tussen asbest en bepaalde vormen van kanker – waaronder het dodelijke mesothelioom – zo helder aangetoond als voor asbest. Asbest is een sluipende moordenaar, in de eerste plaats voor de mensen die er professioneel mee in contact komen, maar ook steeds meer voor toevallige contacten, wat in een verzamelnaam 'omgevings-slachtoffers' wordt genoemd.

Uiteindelijk hebben de meerderheidspartijen ons voorstel voor de oprichting van een onderzoekscommissie weggestemd, en is er het compromis van een hoorzitting gekomen. We hebben met onze fractie 100 percent meegewerkt aan deze hoorzitting, maar we hebben steeds geprobeerd een dubbel doel voor ogen gehouden: concrete aanbevelingen doen om de risico's van asbest zo klein mogelijk te maken.

Mevrouw Joke Schauvliege: Mijnheer Daems, ik geloof dat uw voorstel om een onderzoekscommissie op te richten niet is weggestemd. U bent zelf akkoord

gegaan om uw voorstel in te trekken en een hoorzitting te organiseren. Dat is wat anders dan wat u hier zegt.

De heer Rudi Daems: Mevrouw Schauvliege, we zijn inderdaad akkoord gegaan om een hoorzitting te houden, maar wel onder de dubbele voorwaarde dat we performante beleidsaanbevelingen zouden doen, en

dat we de vraag zouden stellen naar de verantwoordelijkheid voor hoe het allemaal zo ver is kunnen komen. Wie heeft boter op het hoofd? Zijn het enkel de producenten die al van de jaren 50 en 60 wetenschappelijk zeker wisten dat asbest kankerverwekkend was? Of draagt de overheid – zowel de Vlaamse, federale als lokale – ook een verantwoordelijkheid door zo lang de kop in het zand te steken?

Als we negen maanden later de balans opmaken van het werk in de commissie, blijkt dat de verwachting rond de eerste doelstelling vrij goed ingelost is. Het mag gezegd worden: deze commissie heeft goed werk geleverd. Er zijn deskundigen geweest van zeer hoogstaand niveau. Dat heeft geleid tot een set van beleidsaanbevelingen voor zowel de Vlaamse als de federale regering, die het probleem helpen indijken. Er zijn enkele belangrijke voorstellen van ons overgenomen, zoals het Vlaams meldpunt, het asbestattest – weliswaar beperkt tot een aantal gebouwen –, het onderzoek naar asbest in scholen en het opnemen van een voorlopersrol op internationaal vlak, zoals bij de landmijnen.

Rond de beleidsaanbevelingen zie ik toch twee belangrijke minpunten. We hebben daar ook in de commissie al uitgebreid over gedebatteerd. Een eerste minpunt is de bescherming van de burger in zijn eigen woning. Er zijn een aantal aanbevelingen opgenomen, maar die zijn tot nu toe te veel blijven steken op het niveau van de sensibilisering. De mensen weten intussen wel dat ze bijvoorbeeld hun golfplatendak niet met een hogedrukreiniger mogen afsprengen. Men weet echter niet altijd dat er grote problemen zijn met het verwijderen van het meer problematische asbest, het losse asbest en het spuitasbest dat zich in kelders bevindt. De kennis daarover is niet alleen te beperkt, de particulier wordt vooral ook te weinig begeleid om, als hij het asbest wil verwijderen, dat op een goede manier te doen en daarvoor financiële ondersteuning te krijgen.

Het tweede punt dat ik in de beleidsaanbevelingen mis, is het aspect milieu en gezondheid, met name de vraag of de asbestslachtoffers via epidemiologisch onderzoek goed in kaart kunnen worden gebracht. In het voorstel van resolutie staat nu dat men een doctoraatsstudie gaat maken. Ik vind dat nogal gemakkelijk. Er is een grondig epidemiologisch onderzoek nodig. Wij hebben een aantal Italiaanse deskundigen gehoord die een gelijkaardig gebied als Vlaanderen epidemiologisch in kaart gebracht hebben.

Mevrouw Joke Schauvliege: Mijnheer Daems, in ons voorstel van resolutie wordt uitdrukkelijk gevraagd om een epidemiologisch onderzoek uit te voeren.

De heer Rudi Daems: Ik kom nu tot dat punt. In het voorstel van resolutie staat inderdaad dat er epidemiologisch onderzoek moet gebeuren, maar dat wordt doorgeschoven naar het federale niveau.

Mevrouw Joke Schauvliege: Dat is niet waar. Lees punt één van het voorstel, mijnheer Daems.

De heer Rudi Daems: Dat gaat over de doctoraatsstudie. Het epidemiologisch onderzoek van de professoren Magnani en Mirabelli wordt door het voorstel van resolutie doorgeschoven naar het federale niveau. Dat kunt u onderaan de tekst lezen.

Ik ga over tot de discussie rond de aansprakelijkheid. Onze evaluatie is op dat vlak vrij negatief. Dat punt is eigenlijk nauwelijks aan bod gekomen tijdens de hoorzitting. Wij hebben één keer kunnen spreken met de algemeen directeur van Eternit, en die heeft strategisch alle vragen en opmerkingen die verwezen naar verantwoordelijkheid, afgewezen als niet relevant.

Onze vraag was concreet om een asbestfonds op te richten, mede gespijsd door asbestproducenten a rato van hun productieaandeel in het verleden, dat de burgers zou helpen om hun woning asbestvrij te maken. Ik heb dat daarnet geïllustreerd. Dat is nodig, omdat het verwijderen van probleemasbest heel gevaarlijk en heel duur is. Het voorstel van resolutie van de meerderheid heeft een schuchtere formulering opgenomen in verband met het asbestfonds. Wij vrezen dat die verdronken zal worden in de onderhandelingen over een milieu-beleidsvereenkomst. Bovendien is het aspect van de financiering van de particuliere woning niet voorzien.

Ik stel vast dat de Vlaamse Regering, als ze deze resolutie zal volgen, in de voetsporen zal treden van de paarse regering op federaal niveau. Die heeft via een recente programmawet wel een asbestfonds opgericht voor alle omgevingslachtoffers, maar heeft juridisch de muur zodanig dichtgemetseld dat elke vorm van producentenaansprakelijkheid niet langer mogelijk is. Dat is nochtans ook een aanbeveling van de collega's van de meerderheid. Eigenlijk gebeurt op federaal niveau iets wat het tegengestelde is van wat hier gezegd wordt.

Dat is ook de reden waarom wij uitdrukkelijk hebben gevraagd om in plenaire vergadering te stemmen over ons voorstel van resolutie dat de asbestproducenten zoals Eternit, duidelijk op hun verantwoordelijkheid wijst. Op die manier kunnen alle parlementsleden zich individueel uitspreken. Ik denk dan vooral aan de collega's die producentenverantwoordelijkheid hoog in het vaandel voeren.

Mevrouw Marleen Van den Eynde: Mijnheer Daems, hoe ziet u die producentenverantwoordelijkheid? Wie moet volgens u de kosten dragen?

De heer Rudi Daems: Ons analyse is dat zowel de producten als de overheid verantwoordelijkheid dragen. Zij hebben allebei fouten gemaakt in het verleden. Ons voorstel is dat er een asbestfonds komt, dat voor de helft wordt gefinancierd door de overheid en voor de helft door de producenten. Die groep van producenten wordt gedefinieerd a rato van hun productieaandeel van asbestproducten in het verleden.

Mevrouw Marleen Van den Eynde: U beseft toch ook dat nagenoeg alle producenten failliet zijn. U kunt een bedrijf toch niet laten opdraaien voor alle problemen uit het verleden.

De heer Rudi Daems: Dat is een terechte opmerking. Dat is ook de reden waarom we spreken over de verantwoordelijkheid a rato van de productie. Ik zeg niet dat Eternit of andere bedrijven die vandaag nog actief zijn op het vlak van asbest, de volledige 50 percent moeten dragen. Zij moeten het aandeel dragen a rato van hun productie in het verleden. Wanneer die bedrijven niet kunnen worden gedetecteerd, dan zal de overheid jammer genoeg moeten bijspringen.

Tot slot, en dat is misschien wat ongewoon, wil ik een persoon vernoemen die voor ons een belangrijke inspirator is geweest in heel het asbestdossier. Het gaat om een collega- provincieraadslid in Vlaams-Brabant en de voorzitter van Groen! in Kapelle-op-den Bos, Willy Vanderstappen. Hij heeft dit dossier twintig jaar lang getrokken. Het cynische is dat hijzelf sinds enkele maanden weet dat hij asbestslachtoffer is geworden en het dodelijke mesotheliom heeft ontwikkeld.

Onze fractie zal tegen het voorstel van resolutie van de meerderheid stemmen, ook al bevat het goede punten. Ikzelf zal me onthouden omdat een aantal punten die ik in de commissie heb voorgesteld, effectief zijn opgenomen.

De voorzitter: Er zijn nog amendementen ingediend door het Vlaams Belang.

Mevrouw Marleen Van den Eynde: Mevrouw Schauvliege, wat amendement nummer 7 betreft, heeft de minister zelf geantwoord dat hij in zijn actieplan geen bijkomend onderzoek heeft gevraagd naar de invloed van directe en omgevingsblootstelling aan asbest omdat er voldoende studiewerk is gebeurd. Het klinkt natuurlijk altijd goed om de steun te vragen van het Steunpunt Milieu en Gezondheid. Ik vind dat een heel belangrijk orgaan maar we moeten het niet overbelasten met bijkomend studiewerk. Ik heb in dit amendement dan ook gevraagd om het tweede streepje te schrappen.

Mevrouw Joke Schauvliege: In het eerste punt van het voorstel van resolutie vragen we uitdrukkelijk dat er

middelen worden vrijgemaakt, onder andere voor het Steunpunt Milieu en Gezondheid, maar ook voor een speciale doctoraatstudie die het epidemiologisch onderzoek moet verrichten in Vlaanderen.

De heer Rudi Daems: Mevrouw Schauvliege, er moet eigenlijk geen doctoraatstudie meer gebeuren over het aspect epidemiologie. Wanneer we de methodiek volgen die ons heel uitgebreid is toegelicht vanuit Italië, dan hebben we de basis en dan komt het er gewoon op aan middelen uit te trekken om effectief epidemiologisch onderzoek te verrichten.

De voorzitter: Vraagt nog iemand het woord? *(Neen)*

De bespreking is gesloten.

We zullen om 16 uur de stemmingen over de amendementen en de hoofdelijke stemming over het voorstel van resolutie houden.

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

De voorzitter: Dames en heren, hiermee zijn we aan het einde gekomen van onze werkzaamheden voor vanmorgen.

We komen om 14 uur opnieuw bijeen om onze agenda verder af te handelen.

De vergadering is gesloten.

– *De vergadering wordt gesloten om 11.06 uur.*

RECHTZETTING

Vergadering 30 van 14 maart 2007

De heer Jan Verfaillie was afwezig wegens gezondheidsredenen.
